

En uppföljning av regeringens bostadspolitik

Perioden oktober 2022 – maj 2025

Region Stockholm ansvarar och arbetar för en hållbar utveckling av Stockholmsregionen.

Visionen är att länet ska vara Europas mest attraktiva storstadsregion, både för dig som lever och verkar här och för våra besökare.

Vårt regionala utvecklingsarbete grundas på kvalificerat underlag och analys. Genom samverkan med kommuner, näringsliv, universitet och högskolor, andra myndigheter och organisationer bidrar vi till att det finns en gemensam målbild för regionens utveckling. Vi tar initiativ till, skapar förutsättningar och bidrar till att visioner, mål, strategier och åtaganden i den regionala utvecklingsplanen för Stockholmsregionen, RUFS, kan förverkligas.

Vi bevakar systematiskt utvecklingen i regionen och omvärlden och presenterar regelbundet kunskapsunderlag, analyser, scenarion, kartläggningar, utvärderingar, statistik och rekommendationer för regionens utveckling. Rapporterna tas fram av forskare, utredare, analytiker och konsulter på uppdrag av Region Stockholm.

Region Stockholm
Regionledningskontoret
Box 30215, 104 25 Stockholm
Besöksadress:
Lindhagensgatan 98
Telefon: 08-123 100 00
registrator.rlk@regionstockholm.se
www.regionstockholm.se

Ansvarig handläggare: Dina Oetterli
Utgiven: 2025-05-22
Dnr: KRN 2025-0091

Innehåll

Introduktion	4
Avgränsningar.....	4
Nyckelpersoner	4
Riksdagsbeslut med påverkan på bostadsförsörjningen	7
Satsningar i statens budget med påverkan på bostadsförsörjningen.....	14
Pågående myndighetsuppdrag	19
Framtiden	24
Bilaga 1 – Utredningar, betänkanden, promemorior och Ds.....	25
Statliga utredningar (SOU)	25
Pågående statliga utredningar.....	25
Avslutade utredningar – betänkanden under beredning	28
Departementsserien (Ds)	33
Bilaga 2 – Riksdagsbeslut med påverkan på invandringen och landets demografiska utveckling	36

Introduktion

Detta är en uppföljning av den bostadspolitik som bedrivits av regeringen sedan den tillträdde hösten 2022. Uppföljningen har bland annat tagits fram i syfte att kunna sprida information om vad regeringen gör på det bostadspolitiska området till länets kommuner och andra relevanta aktörer. Uppföljningen är tänkt att uppdateras löpande och fungera som ett levande dokument genom att släppas i nya versioner ett par gånger per år.

Det rör på sig fort i politiken. Ministrar kan bytas ut eller få nya ansvarsområden. Det är svårt att få insyn i hur långt ett ärende kommit som är ”under beredning i Regeringskansliet”. Ett betänkande som är under beredning kan när som helst presenteras som en offentlig produkt, till exempel i form av en lagrådsremiss. Delar av informationen i denna rapport blir snabbt inaktuell. Detta är viktigt att ha med sig vid läsning av rapporten. Som läsare bör du alltså dubbelkolla att informationen fortfarande stämmer den dag just du läser rapporten.

Avgränsningar

Uppföljningen avgränsas till de förslag som regeringen har lagt fram och som antingen antagits av Riksdagen eller anslagits medel i statens budget samt pågående uppdrag hos relevanta myndigheter. Det vill säga att sammanställningen är begränsad till förslag som blivit verkstad. Vidare har den kartlagda tidsperioden anpassats efter nuvarande regerings tillträde i oktober 2022 fram till och med maj 2025. Inom ramen för arbetet med uppföljningen har det även gjorts en kartläggning av pågående utredningar och betänkanden, promemorior och departementsskrivelser under beredning i Regeringskansliet, denna kartläggning finns med som en bilaga (se bilaga 1) för den som vill fördjupa sig ytterligare.

Nyckelpersoner

Nedan listas statsråd som är att betrakta som nyckelpersoner inom bostadspolitik, eftersom delar av bostadspolitikens verktygs ligger i deras ministerportföljer. Bostadsfrågan är uppdelad inom Regeringskansliet och sakfrågor är utspridda mellan departement och olika statsråd.

Gunnar Strömmer (M), Justitieminister, Justitiedepartementet

- Hyresförhandlingslagen (och frågan om fri hyressättning i nyproduktion)
- Jordabalken
- Expropriationslagen
- Bostadsrättslagen

Camilla Waltersson Grönvall (M), Socialtjänstminister, Socialdepartementet

- Hemlöshet och vräkningar (inklusive hemlöshetsstrategin)
- Socialtjänsten (inklusive den nya socialtjänstlagen)
- HVB-hem

Anna Tenje (M), Äldre- och socialförsäkringsminister, Socialdepartementet

- Bostadsbidrag till unga och barnfamiljer
- Bostadstillägg till pensionärer
- Särskilt boende (säbo)

Andreas Carlson (KD), Infrastruktur- och bostadsminister, Landsbygds- och infrastrukturdepartementet

- Utgiftsområde 18 i statens budget och målet för bostadspolitiken
- Lag (2000:1383) om kommunernas bostadsförsörjningsansvar
- Plan- och bygglag (2010:900)
- Investeringsstöd för anordnande av hyresbostäder och bostäder för studerande (under avveckling)
- Energieffektivisering av flerbostadshus (under avveckling)
- Allmännyttan och lag (2010:879) om allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolag
- Boverket
- Lantmäteriet
- Planeringsstimulanser för planläggning av småhus och omvandling av lokaler till bostäder

Elisabeth Svantesson (M), Finansminister, Finansdepartementet

- Övergripande ansvar för hela statens budget
- Fastighetsavgift
- ROT

Niklas Wykman (M), Finansmarknadsminister, Finansdepartementet

- Kreditrestriktioner
- Ränteavdrag

Erik Slottnér (KD), Civilminister, Finansdepartementet

- Länsstyrelserna
- Kommunenheten och det kommunala självstyret

Mats Persson (L), Arbetsmarknadsminister, Arbetsmarknadsdepartementet

- Segregation
- Integration

- Utanförskap
- Nyanländas boende

Nina Larsson (L), Jämställdhets- och arbetslivsminister, Arbetsmarknadsdepartementet

- Mäns våld mot kvinnor (MVMK)
- Arbetslivskriminalitet

Romina Pourmokhtari (L), Klimat- och miljöminister, Klimat- och näringslivsdepartementet

- Strandskyddet
- Miljöbalken
- Cirkularitet, återbruk och effektiv resursanvändning

Riksdagsbeslut med påverkan på bostadsförsörjningen

Nedan listas, i kronologisk ordning, de beslut som fattats av Riksdagen sedan oktober 2022 till och med maj 2025 och som har inverkan på bostadsförsörjningen. Flertalet beslut, drygt tio, handlar om olika sätt att skärpa eller öka invandringen av vissa grupper, dessa har samlats i en bilaga (Bilaga 2) för att inte listan ska bli för lång. Dessa beslut handlar bland annat dels om höjda försörjningskrav för arbetskraftsinvandrare, skärpta krav på anhöriginvandring och skärpta krav på att den som är asylsökande ska bo på tilldelat asylboende. Delvis är besluten även sådana som tros öka invandringen av vissa grupper, såsom beslutet att låta ukrainare som befann sig i Sverige innan kriget bröt ut omfattas av massflyktsdirektivet. Förslag med inverkan på invandringen till Sverige har i längden en påverkan på landets prognostiserade demografiska utveckling. Den prognostiserade demografiska utvecklingen ligger till grund för de flesta byggbehovsberäkningar som görs, exempelvis Boverkets och Region Stockholms egna beräkningar av behovet av nya bostäder. Därför är dessa förslag relevanta ur bostadspolitisk synvinkel. På det stora hela har invandringen till Sverige minskat kraftigt sedan nuvarande regering tillträdde. Exempelvis var den asylrelaterade invandringen 2024 den lägsta sedan 1985.

Lättnader i strandskyddet – ett första steg (Betänkande 2024/25: MJU16)

Beslut: 2025-05-15

Riksdagen sa ja till regeringens förslag som innebär flera lättnader i strandskyddsreglerna.

Enligt förslaget ska små vatten och vatten som anlagts i modern tid inte längre omfattas av det generella strandskyddet. Förslaget innebär också att möjligheterna att bygga eller vidta åtgärder i strandnära lägen ökar.

Strandskydd ska i enskilda fall få införas för små vatten med särskild betydelse för strandskyddets syften som är att på lång sikt skydda allmänhetens tillgång till strandområden och bevara goda livsvillkor för djur- och växtlivet på land och i vatten.

Undantaget för företag som använder sig av naturresurser på land och i vatten, areella näringar, blir enligt regeringens förslag mer generöst. Bestämmelserna för areella näringar ska även kompletteras så att vattenbruk, alltså verksamhet som bedriver odling i vatten, exempelvis fisk- och skaldjursodling, också omfattas av lättnaderna.

Vidare ska kommuner enklare kunna besluta att strandskyddet inte återinträder när de antar en ny detaljplan, det vill säga de regler som styr bebyggelsen inom ett visst område.

Förslagen börjar gälla 1 juli 2025.

Ny strategi för levande och trygga städer (Betänkande 2024/25:CU16)

Beslut: 2025-05-14

Riksdagen har behandlat regeringens skrivelse om en ny strategi för levande och trygga städer. Skrivelsen handlar om en ny inriktning för stadsutvecklingspolitiken med ett nytt nationellt mål för stadsutveckling.

I skrivelsen finns 13 fokusområden för den nationella stadsutvecklingspolitiken som syftar till att Sveriges städer utifrån sina förutsättningar ska utvecklas till levande, trygga och robusta städer. Riksdagen välkomnar regeringens nya strategi och det nya nationella målet för stadsutveckling.

Riksdagen lade regeringens skrivelse till handlingarna, det vill säga avslutade ärendet.

Extra ändringsbudget för 2025 – Tillfälligt höjd subventionsgrad för rotavdraget (Betänkande 2024/25:FiU32)

Beslut: 2025-05-07

Riksdagen sa ja till regeringens förslag att höja subventionsgraden för rotavdrag från 30 procent till 50 procent. Höjningen gäller från och med 12 maj 2025 till och med den 31 december 2025.

Rotavdrag kallas det avdrag en privatperson kan få när den anlitar ett företag för reparation, underhåll, ombyggnad eller tillbyggnad. Förslaget syftar till att stötta byggbranschen genom att bland annat dämpa effekterna av det ekonomiska läget.

Statens budget för 2025 påverkas av förslaget genom minskade skatteintäkter på ca 4,35 miljarder kronor. Rotavdraget är subventionerat av staten vilket innebär att staten står för delar av kostnaden för utförandet av rotarbeten. Avdraget bekostas genom skattereduktion och ger staten minskade skatteintäkter.

Regeringen får lämna ordinarie ändringsbudgetar två gånger om året. Men den får även lämna extra ändringsbudgetar om den anser att det finns särskilda skäl för det. Regeringen menar att byggbranschens situation i konjunkturläget innebär ett sådant skäl, vilket riksdagen håller med om.

En ny regel om ränteskillnadsersättning – minskade hinder mot förtidsbetalning av bostadslån (Betänkande 2024/25:CU17)

Beslut: 2025-05-14

Riksdagen sa ja till en ny modell för beräkning av ränteskillnadsersättning vid förtidsbetalning av bundna bolån. En ränteskillnadsersättning är den summa som en låntagare behöver betala till sin bank när ett lån med bunden ränta ska lösas i förväg.

Syftet med den nya modellen är att stärka konsumentskyddet genom att minska risk för omotiverade skillnader mellan olika låntagare som förtidsbetalar sitt bundna bostadslån. Dessutom är tanken med de nya reglerna att det ska bli enklare för låntagare att planera sin ekonomi och att konkurrensutsätta sina bostadslån.

De nya reglerna träder i kraft den 1 juli 2025.

Åtgärder för en bättre bostadsförsörjning (Betänkande 2024/25:CU6)

Beslut: 2025-01-29

Riksdagen sa ja till regeringens förslag som ska skapa bättre förutsättningar för kommunernas arbete med bostadsförsörjning.

Lagändringarna innebär bland annat vissa förtydliganden gällande kommunala bostadsförmedlingar. En sådan bostadsförmedling ska huvudsakligen förmedla lägenheter i turordning efter kötid för att ha rätt att ta ut köavgift. Genom lagändringen ska det bli tydligare att en kommunal bostadsförmedling har rätt att ta ut köavgift även om den reserverar lägenheter för vissa kategorier av sökande eller fördelar lägenheter enligt ett förturssystem.

Lagändringarna innebär också att nuvarande kommunala riktlinjer för bostadsförsörjningen ersätts av en handlingsplan. I handlingsplanen ska kommunerna redogöra för behovet av nya bostäder och ta hänsyn till behovet av samordning med andra kommuner både i planeringen och vid bostadsbyggandet.

Riksdagen riktar även en uppmaning, ett så kallat tillkännagivande, till regeringen om att se över hur användandet av reservationer och förtur vid kommunal bostadsförmedling kan begränsas. Tillkännagivandet kom med anledning av två förslag i följdmotioner.

Lagändringarna började gälla den 1 mars 2025.

Steg på vägen mot en mer effektiv miljöprövning (Betänkande 2024/25: MJU4)

Beslut: 2024-10-23

Riksdagen sa ja till regeringens förslag om steg på vägen mot en mer effektiv miljöprövning. Syftet med lagändringarna är att skapa en modernare och mer effektiv miljöprövning och att förenkla regelverket genom större enhetlighet och tydligare kravnivåer.

Bland annat ska så kallade ändringstillstånd kunna användas i en större utsträckning än idag, detta för att viljan att investera inte ska hämmas och att infasningen av ny teknik inte fördröjs. Dessutom ska giltighetstiden för tidsbegränsade tillstånd kunna förlängas med tre år.

Lagändringarna innebär också att länsstyrelsens uppgifter under avgränsningssamrådet ska utvecklas för att öka möjligheten att få fram ett bra underlag. Även antalet partsmyndigheter minskas genom att Kammarkollegiet inte längre ska vara en sådan myndighet.

Vidare görs ändringar för att det ska hållas fler muntliga förberedelser och att användningen av tidsplaner ska öka. Dessutom ska fler mål få avgöras utan huvudförhandling och utrymmet för digital handläggning ska öka.

De nya bestämmelserna började gälla den 1 januari 2025.

Riksrevisionens rapport Svart på vitt – rotavdragets kostnader och effekter (Betänkande 2023/24: SkU28)

Beslut: 2024-06-13

Riksrevisionen har granskat om regeringen har utformat rotavdraget så att det på ett varaktigt och effektivt sätt ökar arbetsutbudet och minskar svartarbetet. I sin rapport bedömer Riksrevisionen att rotavdraget har haft en relativt stor betydelse för att minska hushållens efterfrågan på svarta hantverkartjänster, men däremot haft en mycket begränsad effekt när det gäller att öka köparnas arbetsutbud och inkomster.

Riksrevisionens övergripande slutsats är att rotavdraget i sin nuvarande utformning inte skapar tillräckligt stora skatteintäkter, genom minskat svartarbete och ökat arbetsutbud, för att motivera statens kostnader för rotavdrag.

I en skrivelse instämmer regeringen delvis i Riksrevisionens iakttagelser men anser att värdet av minskat svartarbete underskattas i rapporten. Regeringen planerar i dagsläget inte att göra några förändringar av rotavdraget med anledning av Riksrevisionens rapport.

Riksdagen la regeringens skrivelse om Riksrevisionens rapport till handlingarna, det vill säga avslutade ärendet.

Tillfälligt höjt tak för rotavdraget (Betänkande 2023/24:SkU24)

Beslut: 2024-05-29

Riksdagen sa ja till regeringens förslag om att tillfälligt höja taket för rotavdraget. Det innebär att taket för rotavdraget tillfälligt ska höjas och att det tillfälligt ska införas separata tak för rot- respektive rutavdraget.

Under beskattningsåret 2024 ska taket för rotavdraget vara 75 000 kronor per person och 75 000 kronor per person för rutavdraget. Fram till den 30 juni 2024 får dock högst 50 000 kronor användas för rotavdrag och högst 75 000 kronor sammanlagt för rot- och rutavdrag.

Det tillfälligt höjda taket syftar till att temporärt främja sysselsättningen i byggsektorn under lågkonjunkturen i svensk ekonomi. Bestämmelserna får tillämpas på hushållsarbete som har betalats, förmån av hushållsarbete som har tillhandahållits och hushållsarbete som har redovisats i en förenklad arbetsgivardeklaration under beskattningsåret 2024.

De nya reglerna började att gälla den 1 juli 2024 och upphörde att gälla vid årsskiftet.

Åtgärder för tryggare bostadsområden (Betänkande 2023/24:CU20)

Beslut: 2024-05-22

För att skapa tryggare bostadsområden i hela landet har regeringen föreslagit att fastighetsägare ska få utökade möjligheter att säga upp hyresgäster som begår brott. Ett hyresavtal ska kunna sägas upp om hyresgästen begår brott som typiskt sett försämrar närmiljön för dem som bor i lägenhetens omgivning. Det ansvar som hyresgästen har för barn och andra personer som bor eller vistas i lägenheten innefattar även att se till att dessa personer inte begår brott som skapar otrygghet för övriga boende. Ett hyresavtal ska vidare kunna sägas upp i fler fall än vad som tidigare varit möjligt om lägenheten används för att begå brott, nämligen vid allvarlig eller omfattande brottslighet. Dessutom tydliggörs och skärps hyresgästens skyldighet att bevara tryggheten inom fastigheten.

För att motverka missbruk av reglerna om inneboende ska hyresgästens rätt att inrymma utomstående personer i lägenheten stramas åt. Hyresvärden ska också få bättre möjligheter att kontrollera hur en lägenhet används.

Förslagen innebär även förbättrade förutsättningar för en hyresgäst som utsatts för våld av en närstående att behålla lägenheten vid en uppsägning. Dessutom förstärks möjligheterna för en medhyresgäst eller medboende make eller sambo som utsatts för våld av en närstående att överta ett hyreskontrakt.

Riksdagen sa ja till förslagen och lagändringarna började att gälla den 1 juli 2024.

Bättre möjligheter för Skatteverket att göra dataanalyser och urval i folkbokföringsverksamheten (Betänkande 2022/23:SkU8)

Beslut: 2023-03-29

Skatteverket ska få bättre möjligheter att minska mängden fel och fusk i folkbokföringen. Detta för att kunna motverka brottslighet som riktas mot bland annat välfärdssystemen. Riksdagen sa ja till regeringens förslag.

Genom lagändringarna får Skatteverket behandla personuppgifter för att göra dataanalyser och urval i syfte att förebygga, förhindra och upptäcka felaktiga uppgifter i folkbokföringen. Myndigheten ska rikta in sig på områden med hög risk för fel och fusk och där man kan uppnå bästa möjliga effekt.

För de uppgifter som samlas in för analys och urval införs en ny reglering, som bland annat syftar till att minska det intrång i den personliga integriteten som förslagen kan innebära. Till exempel införs särskilda regler om längsta tid för behandling av personuppgifter samt ett starkt sekretesskydd.

Lagändringarna som gäller dataanalyser och urval och ändringen i lagen om riskskatt för kreditinstitut började gälla den 1 maj 2023. Övriga lagändringar började gälla den 1 september 2023.

Möjligheten till tidsbegränsade bygglov för bostäder förlängs (Betänkande 2022/23:CU16)

Beslut: 2023-03-29

Riksdagen sa ja till regeringens förslag om att förlänga giltighetstiden av regleringen för tidsbegränsat bygglov för nybyggnad för bostadsändamål och tillhörande åtgärder. Den här typen av bygglov får ges bland annat utan prövning av om behovet av åtgärden är tillfälligt.

Syftet med lagändringarna är att det ska vara fortsatt möjligt med tidsbegränsade bygglov för bostäder med hänsyn till att behovet av bostäder är stort och inte kan tillgodoses fullt ut genom ordinarie plan- och byggprocesser.

Lagändringen innebär att giltighetstiden för regleringen av dessa typer av bygglov förlängs till den 1 maj 2028.

Ett oberoende tvistlösningsförfarande för kollektiva hyrestvister (Betänkande 2022/23:CU2)

Beslut: 2022-11-24

Den förra regeringen har lagt fram ett förslag om tvistlösning vid vissa kollektiva hyresförhandlingar. Det innebär bland annat ett nytt oberoende tvistlösningsorgan för hela hyresmarknaden och skärpta regler för hyresförhandlingarna.

Parterna på hyresmarknaden för regelbundet kollektiva förhandlingar om den allmänna hyresnivån. Sådana förhandlingar kallas ofta för de årliga hyresförhandlingarna. När dessa förhandlingar drar ut på tiden kan det innebära ekonomiska risker för de inblandade parterna.

Inom det allmännyttiga hyresbeståndet finns i dag ett tvistlösningsorgan, Hyresmarknadskommittén (HMK). Nu ska en motsvarande lösning införas för hela hyresmarknaden, även för det privata hyresbeståndet. Om parterna inte kommer överens om den årliga hyresändringen, ska en särskild skiljeman kunna utses att pröva tvisten. Syftet är att effektivisera de kollektiva förhandlingarna och att de årliga hyresförhandlingarna ska kunna avgöras snabbare.

Det införs även skärpta regler för hyresförhandlingarnas sammanträden. Bland annat kan en part bli skadeståndsskyldig som inte inställer sig till ett förhandlingssammanträde som ska hållas inom en viss tid. Riksdagen sa ja till förslaget.

De nya reglerna började gälla den 1 januari 2023.

Satsningar i statens budget med påverkan på bostadsförsörjningen

Regeringen får lämna förslag till ändringar i statens budget vid högst två tillfällen under ett pågående budgetår. Dessa förslag samlas i så kallade ändringsbudgetar. En ändringsbudget lämnas vanligtvis på våren i samband med den ekonomiska vårpropositionen (vårändringsbudget) och en på hösten i samband med budgetpropositionen (höständringsbudget).

Förslagen i ändringsbudgetarna ska vara orsakade av förändringar som inte var möjliga att förutse när budgetpropositionen beslutades. Propositionerna höständringsbudget och vårändringsbudget innehåller förslag till ändringar i den redan beslutade budgeten. Bara om det finns särskilda skäl får regeringen lämna förslag till ändringar i budgeten vid ytterligare tillfällen. Dessa förslag lämnas i så kallade extra ändringsbudgetar, vilket till exempel skedde 2020 och 2021 under coronapandemin och som skett ett antal gånger sedan Rysslands fullskaliga invasion av Ukraina, då genom extra beslut om stöd till Ukraina.

Begränsningar i redogörelsen nedan är som följer. Det redogörs för satsningar i statens budget till och med vårändringsbudgeten 2025. I redogörelsen över vårändringsbudgetar och höständringsbudgetar redogörs för alla budgetförändringar som berör bostadsförsörjning. I redogörelsen över budgetpropositionerna för respektive år redogörs endast för åtgärder som lyfts under rubriken politikens inriktning i utgiftsområde 18, vilket är den text där regeringen beskriver inriktningen för bostadspolitik. Det är också i utgiftsområde 18 som målet för bostadspolitik och bostadsmarknaden finns utskrivet och följs upp. Det är alltså främst de satsningar som listas i utgiftsområde 18 som ska leda till att Sverige når det bostadspolitiska målet.

Riksdagens bostadspolitiska mål

Målet för området samhällsplanering, bostadsmarknad, byggande och lantmäteriverksamhet är att ge alla människor i alla delar av landet en från social synpunkt god livsmiljö där en långsiktigt god hushållning med naturresurser och energi främjas samt där bostadsbyggande och ekonomisk utveckling underlättas (prop. 2011/12:1, bet. 2011/12:CU1, rskr. 2011/12:89).

För området bostadsmarknad är målet även långsiktigt väl fungerande bostadsmarknader där konsumenternas efterfrågan möter ett utbud av bostäder som svarar mot behoven (prop. 2008/09:1, bet. 2008/09:CU1, rskr. 2008/09:116).

Vårändringsbudgeten 2025

Beslutas 11 juni 2025

Vårändringsbudgeten beslutats först den 11 juni 2025 men regeringen har, den 15 april, presenterat sitt vårändringsbudgetförslag. Flera föreslagna förändringar berör bostadsförsörjning. Regeringen satsar 160 miljoner kronor på ett kapitaltillskott till Norrlandsfonden, sammanlagt innebär det att fonden får ett tillskott på 300 miljoner kronor under 2025. Pengarna är tänkta att fungera som ett topplån och som en katalysator för att få i gång byggandet.

Regeringen föreslår också en kraftig höjning av rotavdraget. Rotavdraget höjs från 30 till 50 procent från och med 12 maj och det högre avdraget gäller sedan resten av året.¹

Ytterligare en nyhet är att Boverket föreslås tillföras 4 mnkr för att ta fram förslag på hur typgodkännande av småhus kan genomföras, det så kallade Sverigehuset. Vidare föreslås Lantmäteriet tillföras 30 mnkr. För att skydda sekretessbelagd information granskar Lantmäteriet sedan maj 2024 akter manuellt innan utlämning till externa beställare. Det ökade anslaget ska användas till teknikutveckling och till att rekrytera 20 medarbetare under 2025.

Höständringsbudgeten 2024

Beslutad 27 november 2024

Höständringsbudgeten 2024 hade inga förslag som berörde bostadsförsörjning.

Budgetpropositionen för 2025

Beslutad hösten 2024

Budgetpropositionen för 2025 innehöll flera punkter som berör bostadsförsörjning:

- Regeringen avser att utvidga det befintliga statsbidraget till byggemenskaper, både vad avser stödmottagare och projekt som kan få stöd.
- Krångliga regelverk och bristande tillgång till byggbar mark hämmar bostadsbyggandet. Därför avser regeringen att genomföra regelförenklingar och lättnader i byggkraven för bostäder. Plan- och bygglagen (2010:900) samt tillståndsprövningen enligt miljöbalken ska förenklas betydligt. Regeringen avser att ytterligare reformera strandskyddet med inriktningen att öka möjligheterna för bebyggelse nära vatten. Regeringen avser även att genomföra betydande lättnader i

¹ Höjningen av ROT presenterades i samband med presentation av vårändringsbudgeten men beslutet att höja ROT fattades emellertid genom en extra ändringsbudget i Riksdagen den 7 maj 2025.

byggkraven för studentbostäder. Därtill ska Boverket ges i uppdrag att undersöka möjligheterna till lättnader i byggkraven i samband med ombyggnation.

- Regeringen avser att genomföra en översyn av befintliga system och regelverk i syfte att upprätta en mer sammanhållen ordning för nationell fysisk planering, baserad på en samlad samhällsekonomisk analys.
- Regeringen bedömer att regelverket för bygglov behöver bli enklare, effektivare och mer ändamålsenligt. Med anledning av kommande förändringar i Boverkets byggregler och i regelverket kring bygglov avser regeringen att ge Boverket i uppdrag att genomföra en ny satsning på kompetens inom tillämpningen av plan- och bygglagen riktad mot kommunerna.
- Boverket ska få i uppdrag att ta fram förslag på hur typgodkännande av småhus kan genomföras, och undersöka förutsättningarna för att, med vissa begränsningar, bygglovsbefria uppförande av sådana typgodkända småhus, det s.k. "Sve-rigehuset".
- För att komma till rätta med byggfel som uppskattas innebära stora kostnader varje år tilldelas Boverket medel för att verka som samlande aktör och sprida kunskap om hur byggfel kan minskas.
- För att stödja den gröna industriomställningen i norra Sverige avser regeringen att avsätta medel för bostadspolitisk utveckling i norra Sverige. Regeringen avser även att införa en möjlighet att subventionera kreditgarantiavgifter i syfte att underlätta anordnandet av nya bostäder i s.k. etablerings- och omställningskommuner.
- Regeringen avser att ge Lantmäteriet medel för utveckling av och arbete med ett register för bostadsrätter.
- För att stärka upp arbetet med att digitalisera samhällsbyggnadsprocessen av- sätts medel för det fortsatta arbetet med att etablera en digitalt obruten samhälls- byggnadsprocess.

Vårändringsbudgeten 2024

Beslutad 12 juni 2024

Den enda förändring som berörde bostadsförsörjning i vårändringsbudgeten 2024 var beslutet om en förlängning av det tillfälliga tilläggsbidraget till barnfamiljer med bostadsbidrag. Tilläggsbidragets storlek beslutades fortsätta vara 40 procent av det preliminära bostadsbidraget och den tillfälliga höjningen skulle gälla till och med den 31 december 2024.

Budgetpropositionen för 2024

Beslutad 29 november 2023

Budgetpropositionen för 2024 innehöll följande punkter som berör bostadsförsörjning:

- Regeringen deklarerade att det är viktigt att fler ska få möjlighet att äga sitt boende. [...] Regeringen har tillsatt en utredning med uppdrag att föreslå en utvidgning av systemet med ägarlägenheter och en ny modell för hyrköp av bostäder (dir. 2023:62).
- För att främja sysselsättningen i byggsektorn under lågkonjunkturen i svensk ekonomi föreslår regeringen att taket för rotavdraget tillfälligt höjs under 2024.
- För att dessutom öka bostadsutbudet på kort sikt behöver det bli enklare att nyttja det befintliga bostadsbeståndet. En utredning har tillsatts i syfte att bl.a. främja ett bättre utnyttjande av det befintliga bostadsbeståndet (dir. 2023:92).
- Genom långsiktigt goda och förutsägbara villkor kan viljan att investera i, samt äga och förvalta bostäder, öka. En utredning har tillsatts med uppdrag att bl.a. se över systemet med presumtionshyror (dir. 2023:92).
- Planprocesserna ska förkortas och reglerna i bl.a. plan- och bygglagen (2010:900) samt miljöbalken ska förenklas betydligt. Dessutom ska ett analysarbete när det gäller strandskyddet påbörjas.
- För att öka bostadsbyggandet föreslår regeringen stöd till kommuner för att planlägga mer byggbar mark, särskilt för småhus. För att stimulera till höjd planberedskap föreslår regeringen en bonus för nya planer för småhus till kommunerna. Regeringen föreslår även stöd för omvandlingar från t.ex. kontor till bostäder.
- För att underlätta de stora företagsetableringar och -expansioner som sker i norra Sverige avser regeringen att utarbeta en strategi för nyindustrialiseringen och samhällsomvandlingen i Norrbottens och Västerbottens län, i vilken bostadsförsörjning är en viktig del.
- Regeringen avser att fasa ut stadsmiljöavtalen genom att inga nya ansökningar beviljas.
- För att nå en större ekonomisk trygghet för barnfamiljer med låg ekonomisk standard föreslår regeringen att det för perioden januari till juni 2024 ska betalas ut ett tillfälligt tilläggsbidrag till barnfamiljer inom bostadsbidraget.
- För att fortsätta implementeringen, och på sikt kunna tillgängliggöra värdefulla datamängder avgiftsfritt och därmed uppnå kraven som ställs i Kommissionens genomförandeförordning (EU) 2023/138 av den 21 december 2022 om fastställande av en förteckning över särskilda värdefulla dataset och arrangemangen för offentliggörande och vidareutnyttjande av dessa föreslår regeringen att Lantmäteriet tillförs medel.

Höständringsbudgeten 2023

Beslutad 29 november 2023

Höständringsbudgeten 2023 har inga förslag som berör bostadsförsörjning.

Vårändringsbudgeten 2023

Beslutad 20 juni 2023

Det enda som rörde bostadspolitik i vårändringsbudgeten 2023 var beslutet om en förlängning av det tillfälliga tilläggsbidraget till barnfamiljer med bostadsbidrag. Tilläggsbidraget lämnades vid tidpunkten för beslutet med ett belopp motsvarande 25 procent av det preliminära bostadsbidraget. Omräkningsfaktorn höjdes i och med beslutet till 40 procent. Förslaget trädde i kraft den 1 juli 2023 och gällde till och med den 31 december 2023.

Höständringsbudgeten 2022

Beslutad 14 december 2022

Höständringsbudgeten 2022 innehöll inga förslag som berörde bostadsförsörjning.

Budgetpropositionen för 2023

Beslutad 13 december 2022

Budgetpropositionen för 2023 innehöll inga nya förslag som berörde bostadsförsörjning, däremot redogjorde regeringen för några eventuella kommande förslag:

- Det ska tas fram reformer som möjliggör för fler att äga sitt boende.
- Reformerna för att öka tillgången till byggbar mark ska tas fram och reglerna för att bygga ska förenklas betydligt.
- Kommuner ska uppmanas och stimuleras att höja sin planberedskap, särskilt vad gäller småhus.
- Reformerna ska genomföras som ger incitament till ökat byggande, inte minst för att tillgängliggöra bostäder för grupper som i dag har svårt att komma in på bostadsmarknaden.

Pågående myndighetsuppdrag

Det finns drygt 360 statliga myndigheter under regeringen. För att begränsa redogörelsen något har ett urval av statliga myndigheters uppdrag studerats. Myndigheterna är sådana som bedöms särskilt relevanta ut bostadspolitisk synvinkel. Dessa är Boverket, Lantmäteriet och Länsstyrelserna. Vidare har en avgränsning gjorts till innevarande års pågående uppdrag och de uppdrag som bedöms särskilt relevanta kopplat till bostadsförsörjning. Uppdrag som redan redovisats har alltså uteslutits.

Pågående regleringsbrevsuppdrag Boverket

Hela regleringsbrevet för 2052 samt bilaga med myndighetens pågående uppdrag finns [här](#).

Uppdrag	Lämnat	Redovisas senast
Uppdrag till Boverket att föreslå lättnader i byggkraven vid ändring och ombyggnad.	Den 17 oktober 2024 LI2024/01940	Den 13 juni 2025.
Uppdrag att skapa en klassificeringsstruktur för och utreda förutsättningar för ett nationellt system för hantering av ärenden enligt plan- och bygglagen (2010:900).	Den 4 juli 2024 LI2024/01458	Den 30 september 2025.
Uppdrag till Konkurrensverket, Boverket och Statistiska centralbyrån att utreda hur pristransparensen inom byggmaterialektorn påverkar prisbildningen och förutsättningarna för effektiv konkurrens inom byggsektorn.	Den 17 oktober 2024 LI2023/00030 och LI2024/01939	Redovisas av Konkurrensverket den 31 november 2025.
Uppdrag att stärka det sociala perspektivet i samhällsplaneringen.	Den 20 december 2023 LI2023/03879	Delredovisning den 20 januari 2025 och slutredovisning den 2 februari 2026.
Uppdrag att erbjuda stöd om strategisk planering i det regionala utvecklingsarbetet.	Den 2 maj 2024 LI2024/01013	Slutredovisas av Tillväxtverket den 21 februari 2028.
Med anledning av Boverkets nya byggregler och	I regleringsbrev 2025.	Framgår inte.

kommande förändringar i regelverket kring bygglov ska myndigheten genomföra en satsning för att höja kommunernas kompetens inom tillämpningen av plan- och bygglagen.		
Redovisning av tillämpningen av plan- och bygglagstiftningen. Boverket ska sammanställa och redovisa de uppgifter som myndigheten får från länsstyrelserna.	I regleringsbrev 2025.	Slutredovisas senast den 30 april 2026.
Boverket ska vägleda kommuner i hur de genom planering av trädgårdsstäder kan bidra till ökad tillgång till bostadsnära natur för att främja livskvalitet, hälsa och välbefinnande samt öka möjlighet till friluftsliv och fysisk aktivitet.	I regleringsbrev 2025.	Slutredovisas senast den 31 mars 2026.
Boverket ska, med anledning av regeringens proposition Åtgärder för en bättre bostadsförsörjning (prop. 2024/25:42), informera kommuner om de utökade möjligheterna att förmedla bostäder efter behov i kommunala bostadsförmedlingar, särskilt genom förtur till stadigvarande boende åt våldsutsatta personer.	I regleringsbrev 2025.	Slutredovisas senast den 20 december 2025.
Boverket ska tillgängliggöra och utveckla befintligt verktyg för sammanställning av statistik på områdesnivå. Verktöget ska inkludera resultatet av Boverkets och Statistiska centralbyråns fördjupade analys om utanförskap. Boverket ska vidare	I regleringsbrev 2025.	Redovisas senast den 1 juli 2025.

främja kunskaps- och erfarenhetsutbyte mellan andra berörda statliga myndigheter, regioner, kommuner och andra samhällsaktörer i arbetet mot utanförskap.		
---	--	--

Pågående regleringsbrevsuppdrag Lantmäteriet

Hela regleringsbrevet samt bilaga med myndighetens pågående uppdrag finns [här](#).

Uppdrag	Lämnat	Redovisas senast
Av anslagsposten (1:6 Lantmäteriet Ramanslag) får 45 000 000 kronor användas för det fortsatta arbetet med en obruten digital samhällsbyggnadsprocess. Läs mer här .	I regleringsbrev 2025.	Framgår inte.
Av anslagsposten (1:6 Lantmäteriet Ramanslag) får 10 000 000 kronor användas för arbetet med ett nytt bostadsrättsregister först efter beslut av regeringen. Läs mer här .	I regleringsbrev 2025.	Framgår inte.
Av anslagsposten (1:6 Lantmäteriet Ramanslag) får 100 000 000 kronor användas för att fortsätta omställning m.a.a. genomförandet av Europaparlamentets och rådets direktiv [...] om öppna data och vidareutnyttjande av information från den offentliga sektorn och kommissionens genomförandeförordning [...] om fastställande av en förteckning över särskilda värdefulla dataset och arrangemangen för offentliggörande och vidareutnyttjande av dessa. Lite om bakgrunden finns här .	I regleringsbrev 2025.	Framgår inte.

Pågående regleringsbrevsuppdrag Länsstyrelserna

Hela regleringsbrevet för 2025 samt bilaga med myndighetens pågående uppdrag finns [här](#).

Uppdrag	Lämnat	Redovisas senast
Uppdrag att stödja kommuner i arbetet mot hemlöshet.	7 juli 2022 S2022/03247	Redovisas årligen till Boverket den 15 juni och den 31 maj 2027 till Socialstyrelsen.
Uppdrag att redovisa genomförandet av den regionala utvecklingspolitiken och den sammanhållna landsbygdspolitiken.	14 mars 2024 LI2024/00652	Redovisas den 31 januari 2025 och den 31 mars 2027.
Uppdrag att följa upp efterlevnaden av överenskommelser om större samlade exploateringar. Läs mer här .	1 oktober 2020 Fi2020/03957	Redovisas den 31 december 2025.
Länsstyrelserna ska, inom ramen för sina uppgifter i fråga om samhällsplanering och boende, redovisa vilka åtgärder som har vidtagits i samverkan med kommunerna för att främja ett ökat bostadsbyggande och ett bostadstillskott där det finns underskott av bostäder.	I regleringsbrev 2025.	Redovisas i länsstyrelsernas respektive årsredovisningar.
Länsstyrelserna ska registrera uppgifter om kommunernas och länsstyrelsernas samtliga beslut om upphävande av eller dispens från strandskyddet och samtliga tillsynsbeslut i strandskyddsärenden.	I regleringsbrev 2025.	15 februari 2026.
För överklagade kommunala beslut om lov (bygglov, marklov, rivningslov och förhandsbesked) ska följande inriktningsmål gälla – 80 procent av ärendena ska vara avgjorda inom 105 dagar	I regleringsbrev 2025.	28 februari 2026.

och 90 procent inom 150 dagar. – Handläggningen av överklagade bygglov för bostäder ska särskilt prioriteras, dock inte bygglov för fritidshus. Av de ärenden som avser bostäder ska 80 procent vara avgjorda inom 80 dagar och 90 procent inom 120 dagar.		
Länsstyrelserna ska följa upp kommunernas arbete med handlingsplaner för bostadsförsörjningen och riktlinjer för kommunala markanvisningar.	I regleringsbrev 2025.	Uppdraget ska redovisas i respektive länsstyrelses bostadsmarknadsanalys 2026.

Framtiden

I den så kallade propositionslistan ("[proplistan](#)") går det att utläsa vilka ärenden som kommer att komma upp för beslut i Riksdagen under året. På listan finns ett par, ur bostadspolitisk synvinkel, intressanta ärenden.

- Lättnader i byggkraven för studentbostäder (betänkande 2024/25:CU19) med beslutsdatum 20 maj.
- Vårändringsbudget för 2025 (betänkande 2024/25:FiU21) med beslutsdatum 11 juni.

Bilaga 1 – Utredningar, betänkanden, promemorior och Ds

Statliga utredningar (SOU)

Innan regeringen lägger fram ett lagförslag tillsätts ofta en särskild utredare eller en kommitté som får i uppdrag att utreda en viss fråga. När utredningen är färdig samlas slutsatserna i ett betänkande och publiceras i serien Statens offentliga utredningar, SOU. Att regeringen tillsätter en utredning är en indikation på att den vill göra något inom området eller att den vill kunna hävda att den gör något inom området. När en utredning väl överlämnar sitt betänkande till regeringen är det emellertid inte säkert att förslagen tas vidare. Det kan bland annat handla om att omvärlden förändrats och att andra frågor behöver prioriteras eller att regeringen helt enkelt inte är nöjda med förslagen som läggs fram i betänkandet. Nedan listas pågående utredningar och överlämnade betänkanden som är under beredning i Regeringskansliet. Att ha koll på vilka utredningar som pågår möjliggör ett proaktivt arbete med remissvar. Vem som helst kan skriva ett remissvar på en utredning, även aktörer som inte står med på remisslistan för utredningen i fråga, och svaret måste läsas av Regeringskansliet.

Pågående statliga utredningar

Enklare privatuthyrning och ändring av presumtionshyror (Dir. 2023:92, Justitiedepartementet)

En särskild utredare ska föreslå hur reglerna om privatpersoners uthyrning av bostäder kan ändras för att underlätta sådan uthyrning. Utredaren ska också se över reglerna om ändring av presumtionshyror. Syftet är att främja ett bättre utnyttjande av det befintliga bostadsbeståndet och att säkerställa ett väl fungerande presumtionshyressystem som ger goda förutsättningar för nyproduktion av hyresbostäder.

Ett delbetänkande redovisades i september 2024. De övriga delarna av uppdraget ska slutredovisas senast den 2 maj 2025.²

Utökade befogenheter för Skatteverket inom brottsbekämpning och folkbokföring (Dir. 2023:134, Finansdepartementet)

En särskild utredare ska göra en översyn av straffbestämmelserna i folkbokföringslagen och bl.a. lämna förslag på hur ett utvidgat straffansvar bör utformas.

Uppdraget ska redovisas senast den 28 maj 2025.

² Den 21 maj 2025 hade ett betänkande ännu inte presenterats.

Koordinatbestämda fastighetsgränser (Dir. 2023:159, Justitiedepartementet)

En särskild utredare ska undersöka förutsättningarna för ett system där fastighetsgränser i första hand bestäms med koordinater och lämna förslag på hur ett sådant system kan införas. Syftet är att genom förbättrad tillgång till korrekt digital information om fastighetsgränser stärka rättssäkerheten och öka effektiviteten vid fastighetsbildning, exploatering och andra verksamheter kopplade till fastigheter.

Uppdraget ska redovisas senast den 30 juni 2025.

Nationell samordnare för arbetet mot utanförskap (Dir. 2024:38, Arbetsmarknadsdepartementet)

En särskild utredare, som ska fungera som en nationell samordnare, ska kartlägga och skapa en sammanhängande bild av det arbete som bedrivs mot utanförskap på kommunal nivå. Syftet med uppdraget är att stärka förutsättningarna för och underlätta kommunernas arbete i områden där utanförskapet är stort.

Uppdraget ska redovisas senast den 30 juni 2025.

Skärpta villkor för anhöriginvandring (Dir. 2024:68, Justitiedepartementet)

En särskild utredare ska göra en översyn av det svenska regelverket för att bevilja uppehållstillstånd på grund av anknytning. Syftet är att åstadkomma en restriktiv och ändamålsenlig reglering för anhöriginvandring.

Uppdraget ska redovisas senast den 25 augusti 2025.

En bättre organisering av fastighetsbildningsverksamheten (Dir. 2024:34, Landsbygds- och infrastrukturdepartementet)

En särskild utredare ska göra en översyn av lantmäterimyndigheternas organisering i syfte att förbättra förutsättningarna för både den statliga och de kommunala lantmäterimyndigheterna att bedriva en effektiv, enhetlig och rättssäker fastighetsbildning i hela landet.

Uppdraget ska redovisas senast den 1 oktober 2025.

Högre produktivitetstillväxt (Dir. 2023:58, Finansdepartementet)

En kommitté för högre produktivitetstillväxt, en produktivitetskommission, ska analysera vilka faktorer som påverkar produktivitetstillväxten och lämna förslag för att höja produktivitetstillväxten i näringslivet och öka produktiviteten i den offentliga sektorn. Syftet är att uppnå en högre tillväxt och en mer kostnadseffektiv offentlig sektor. I utredningens delredovisning lyftes bostadsmarknaden fram som produktivitetshämmande.

Uppdraget delredovisades i maj 2024 och ska slutredovisas senast den 1 oktober 2025.

Anpassning av det svenska regelverket för beviljande av asyl och asylförfarandet till miniminivån enligt EU-rätten (Dir. 2023:137, Justitiedepartementet)

En särskild utredare ska göra en översyn av det svenska regelverket för beviljande av asyl och förfarandet för prövningen av en asylansökan och lämna förslag till författningsändringar och andra åtgärder som syftar till att så långt det är rättsligt möjligt begränsa bl.a. asylsökandes rättigheter genom att anpassa regelverket till miniminivån enligt EU-rätten. Syftet är att säkerställa ett ansvarsfullt och restriktivt regelverk. Delbetänkandet ska redovisas senast den 31 mars 2025.

Uppdraget ska redovisas senast den 2 oktober 2025.

Stärkt skydd för den som vill separera – nya regler om bodelning och betänketid (Dir. 2024:107, Justitiedepartementet)

En särskild utredare ska se över reglerna om bodelningsprocessen och om betänketid i äktenskapsbalken. Syftet är att säkerställa en välfungerande, effektiv och rättssäker ordning för personer som vill separera och att motverka ekonomiskt våld.

Uppdraget ska redovisas senast den 15 december 2025.

Avslutade utredningar – betänkanden under beredning

Ett nytt regelverk för bygglov (SOU 2021:47)

Betänkandet har resulterat i två lagrådsremisser, varav den ena blivit till proposition som antogs av Riksdagen i mars 2023. Riksdagen sa ja till regeringens förslag om att förlänga giltighetstiden av regleringen för tidsbegränsat bygglov för nybyggnad för bostadsändamål och tillhörande åtgärder. Den här typen av bygglov får ges bland annat utan prövning av om behovet av åtgärden är tillfälligt. Lagändringen innebär att giltighetstiden för regleringen av dessa typer av bygglov förlängs till den 1 maj 2028.

Lagrådsremissen, som bygger på samma betänkande, har namnet Ett nytt regelverk för bygglov och presenterades den 21 feb 2025. I lagrådsremissen föreslås bland annat att antalet åtgärder som kan utföras utan krav på bygglov och som kan tillåtas utan hinder i detaljplan och områdesbestämmelser utökas, i syfte att både skapa fler bostäder och öka fastighetsägares möjligheter att bestämma över hur den egna fastigheten ska utvecklas. Lagrådsremissen har, efter lagrådets yttrande, omarbetats till proposition som planerades att behandlas av Riksdagen under våren. Ärendet låg på proplistan och skulle tagits upp i Riksdagen den 17 juni men har plockats bort från listan. Eftersom propositionen ännu inte beslutats om är betänkandet formellt fortfarande under beredning i Regeringskansliet – på Enheten för bostäder och byggande på Landsbygds- och infrastrukturdepartementet.

Träffsäkert (SOU 2021:101)

Utredningen om bostadsbidrag och underhållsstöd – minskad skuldsättning och ökad träffsäkerhet (BUMS) har sett över reglerna om bostadsbidrag och underhållsstöd för att öka träffsäkerheten och minska skuldsättningen. Betänkandet har remitterats. Vad gäller de bostadspolitiska förslagen i betänkandet har regeringen endast gått vidare med frågan om att införa månadsuppgifter i bostadsbidraget. Detta genom att ge Försäkringskassan medel för att förbereda för det, dock har det [inte blivit verklighet](#) ännu. Betänkandet bereds fortfarande i Regeringskansliet på Socialförsäkringsenheten på Socialdepartementet.

Startlån till förstagångsköpare av bostad (SOU 2022:12)

En särskild utredare har haft i uppdrag att utreda och lämna förslag på åtgärder för att underlätta för hushåll som för första gången ska köpa en bostad (förstagångsköpare). Syftet är att underlätta för dessa att komma in på den ägda bostadsmarknaden. Betänkandet har remitterats och bereds för närvarande i Regeringskansliet på Enheten för bostäder och byggande på Landsbygds- och infrastrukturdepartementet.

Sänk tröskeln till en god bostad (SOU 2022:14)

Utredningen har haft i uppdrag att analysera och överväga åtgärder som dels tydliggör uppgiftsfördelningen inom bostadspolitiken, dels bidrar till att ett antal bostadspolitiska verktyg är effektiva och ändamålsenliga. Det övergripande syftet med utredningen är att skapa förutsättningar för en socialt hållbar bostadsförsörjning. Delar av betänkandet tas

om hand i propositionen Åtgärder för en bättre bostadsförsörjning som fick bifall i kombination med ett tillkännagivande i Riksdagen i januari 2025.

Ett register för alla bostadsrätter (SOU 2022:39)

En särskild utredare har haft i uppdrag att utreda och lämna förslag på hur ett offentligt register för bostadsrätter bör utformas i syfte att stärka bostadsmarknadens funktions-sätt. Ett utkast till lagrådsremiss har den 18 mars 2025 remitterats. Remisstiden är tre månader.

En ny ordning för asylsökandes boende (SOU 2022:64, delbetänkande)

Utredningen har bland annat haft i uppdrag att föreslå åtgärder för att fler ska bo på asylboende. Delar av betänkandet har omarbetats till en proposition. Förslagen i propositionen innebär att asylsökande som huvudregel endast ska ha rätt till ekonomiskt bistånd under asyltiden om de bor enbart på den plats på ett asylboende som de har tilldelats. Migrationsverket får möjlighet att undersöka asylsökandes boende- och förvaringsutrymmen på asylboendena i syfte att kontrollera att asylsökanden bor på den tilldelade boendeplatsen och att en ansökan om uppehållstillstånd får betraktas som återkallad för asylsökande som inte bor på ett asylboende och inte håller Migrationsverket underrättat om sin bostadsadress. Vidare föreslås att det införs en lagreglerad skyldighet för asylsökande att delta i samhällsintroduktion. Propositionen antogs av Riksdagen i januari 2025. Betänkandet är delvis avskrivet mot regeringens proposition En ny ordning för asylsökandes boende (prop. 2024/25:49), dnr Ju2024/01994 och förordningsändringar beslutade den 30 januari 2025, dnr Ju2025/00235. I övrigt bereds delbetänkandet vidare inom Justitiedepartementet.

Vem äger fastigheten (SOU 2023:55)

Utredningens uppdrag har varit att föreslå åtgärder för att skärpa kontrollen vid överlåtelser av fastigheter. Syftet är att skydda bostadshyresgäster mot oseriösa överlåtelser av hyresfastigheter och hindra att den svenska fastighetsmarknaden utnyttjas för brottslighet, något som nu sker i icke oväsentlig utsträckning. Betänkandet har remitterats och förslagen bereds nu i Regeringskansliet på Enheten för fastighetsrätt och associationsrätt på Justitiedepartementet.

Bättre information om hyresbostäder (SOU 2023:65)

Utredningen Ordning och reda på hyresbostadsmarknaden har haft i uppdrag att dels undersöka i vilken omfattning hyresvärdar agerar på ett sätt som medför negativa konsekvenser för hyresgäster, närområden och hyresbostadsmarknaden, dels överväga om ett register över hyresbostäder bör införas. Betänkandet har remitterats och bereds nu i Regeringskansliet på Enheten för bostäder och byggande på Landsbygds- och infrastrukturdepartementet.

Ordning och reda – förstärkt och tillförlitlig byggkontroll (SOU 2023:70)

Utredningen har haft i uppdrag att dels utreda och lämna förslag på hur det för vissa byggnadsverk kan införas en förstärkt kontroll av att vissa tekniska egenskapskrav uppfylls, dels utreda om det behövs ytterligare reglering av certifieringsorgans verksamhet i

plan- och byggregelverket. Betänkandet har remitterats och bereds i Regeringskansliet på Enheten för bostäder och byggande på Landsbygds- och infrastrukturdepartementet.

En enklare hantering av vattenfrågor vid planläggning och byggande (SOU 2023:72)

Utredningen har sett över hanteringen av vattenfrågor vid planläggning och byggande. I uppdraget har bland annat ingått att analysera och lämna förslag på hur kommunerna vid planläggning och prövning enligt plan- och bygglagen ska kunna säkerställa att miljö kvalitetsnormer för vatten följs, att dagvatten hanteras på ett hållbart sätt och att dricksvattenförsörjningen tryggas. Betänkandet har remitterats och bereds i Regeringskansliet på Enheten för samhällsplanering på Landsbygds- och infrastrukturdepartementet.

Ett säkrare och mer tillgängligt fastighetsregister (SOU 2024:7)

Utredningen föreslår att nuvarande lag om fastighetsregister ska upphävas och ersättas med två nya lagar, där frågor om behandling av personuppgifter regleras i en egen lag, skild från verksamhetsregleringen kring fastighetsregistret. Lagarna ska benämnas fastighetsdatalag respektive lag om fastighetsregister och elektroniskt tillhandahållande av fastighetsinformation. Betänkandet har remitterats och bereds i Regeringskansliet på Enheten för fastighetsrätt och associationsrätt på Justitiedepartementet. De förslag i betänkandet som rör säkerhetsskyddslagen är prioriterade.

Nya regler för arbetskraftsinvandring m.m. (SOU 2024:15)

Utredningen om en behovsprövad arbetskraftsinvandring har haft ett uppdrag som innefattar ett flertal olika frågor på arbetskraftsinvandringsområdet. Den övergripande målsättningen har varit dels att skärpa villkoren för arbetskraftsinvandring, dels att främja invandring av högkvalificerad arbetskraft. Betänkandet är under beredning i Regeringskansliet på enheten för migrationsrätt på Justitiedepartementet.

Goda möjligheter till ökat välbefinnande (SOU 2024:29)

I detta delbetänkande behandlas vissa av de områden som Produktivitetskommissionen har i uppdrag att analysera och bedömer vara av väsentlig relevans för produktivitetstillväxten. Fokus ligger på förslag inom områdena regelförenkling, bostäder och byggande, tillståndprocesser, transportinfrastruktur, delar av utbildningsväsendet, kommuner samt vissa aspekter kring produktivitet i offentlig sektor i övrigt. Delbetänkandet bereds inom Regeringskansliet på Budgetavdelningen på Finansdepartementet (Fi BA BAS).

Digitala fastighetsköp & Förförvärf vid fastighetstransaktioner (SOU 2024:38)

Utredningsuppdraget har i huvudsak bestått av två delar. Den första delen har varit att föreslå de ändringar och anpassningar som krävs för att överlåtelser av fast egendom ska kunna ske elektroniskt. Den andra delen i utredningsuppdraget har varit att föreslå förförvärf vid förvärf av fast egendom för det militära och det civila försvaret, samt för att motverka organiserad brottslighet. Betänkandet har remitterats och bereds i Regeringskansliet på Enheten för samhällsplanering på Landsbygds- och infrastrukturdepartementet.

Stöd till invandrares utvandring (SOU 2024:53)

Utredningen föreslår bland annat att bidraget till invandrares återvandring inte längre ska behovsprövas, och att målgruppen ska utvidgas till personer som har blivit svenska medborgare samt till personer som har invandrat som anhöriga. Betänkandet bereds inom Regeringskansliet på enheten för nationella migrationsfrågor på Justitiedepartementet.

En förbättrad modell för presumtionshyra (SOU 2024:62)

Utredningen föreslår att presumtionshyror ska kunna höjas löpande i större utsträckning än vad som är möjligt i dag. I syfte att göra modellen mer flexibel föreslås också att hyran ska kunna ändras i fler fall än tidigare, till exempel på grund av en hyresgästs individuella önskemål om utrustning till sin lägenhet eller för att kunna genomföra angelägna förändringar som att utrusta fastigheten med solceller. Förslagen väntas leda till att det i fler fall bedöms lönsamt att investera i nybyggnation av hyresbostäder. Utredningen föreslår vidare att det ska införas nya möjligheter att lösa tvister om presumtionshyror mellan de förhandlande parterna. Betänkandet har remitterats och bereds i Regeringskansliet på Enheten för fastighetsrätt och associationsrätt på Justitiedepartementet.

Reglering av hushållens skulder (SOU 2024:71)

Kommitténs övergripande uppdrag är att analysera vilka makroekonomiska risker som är förenade med hushållens skuldsättning, och hur makrotillsynåtgärder riktade mot hushållens skulder kan motverka makroekonomiska risker som är förknippade med hushållens skuldsättning. Betänkandet bereds i Regeringskansliet på Bankenheten på Finansmarknadsavdelningen på Finansdepartementet (Fi FMA B).

Från överskottsmål till balansmål (SOU 2024:76)

Bland annat föreslås att överskottsmålet för den offentliga förvaltningens finansiella sparande ändras från dagens målnivå om en tredjedels procent av BNP till ett balansmål, där inkomster och utgifter är lika stora i genomsnitt över en konjunkturcykel. Betänkandet har remitterats och bereds i Regeringskansliet på Internationella ekonomiska avdelningen på Finansdepartementet (Fi IEA EF).

Skärpt kontroll av utländska fastighetsförvärv (SOU 2024:84)

Utredningens uppdrag har varit att ta ställning till om statlig kontroll bör införas vid överlåtelser och upplåtelser av viss fast egendom som är av väsentlig betydelse för totalförsvaret, och hur en sådan kontroll i förekommande fall bör utformas. Betänkandet har remitterats (remisstid pågår till den 30 april) och bereds därefter i Regeringskansliet på Försvarsdepartementet.

Fler vägar till att äga sitt boende (SOU 2024:83)

Utredningen har haft i uppdrag att överväga en utvidgning av systemet med ägarlägenheter genom att införa en möjlighet att omvandla befintliga hyreslägenheter i flerbostadshus till ägarlägenhetsfastigheter. Frågan har utretts tidigare. I betänkandet Från hyresrätt till äganderätt (SOU 2014:33) lämnade 2012 års ägarlägenhetsutredning ett förslag på en ny lag om omvandling av hyreslägenheter till ägarlägenheter. Förslaget i

betänkandet var föremål för remissförfarande men ledde inte till lagstiftning. Utredningen har också i uppdrag att analysera och ta ställning till hur en lagreglerad modell för hyrköp av bostäder bör utformas. Betänkandet har remitterats och bereds i Regeringskansliet på Justitiedepartementet.

En ny samordnad miljöbedömnings- och tillståndsprövningsprocess (SOU 2024:98)

Utredningens uppdrag har varit att se över och lämna förslag på hur tillståndsprövningen enligt miljöbalken kan förenklas och förkortas genom att göra prövningen mer flexibel, effektiv och förutsebar. Betänkandet är ute på remiss och bereds i Regeringskansliet på Miljöprövningsenheten på Klimat- och näringslivsdepartementet.

Avgift för områdessamverkan (SOU 2025:5)

Utredningen har haft i uppgift att analysera i vilken omfattning samverkan bör vara obligatorisk mellan det offentliga och fastighetsägare i syfte att stärka trygghet, attraktivitet och det lokala näringslivet samt lämna nödvändiga författningsförslag. Utredaren har också haft i uppgift att föreslå andra insatser som bidrar till ökad trygghet och brottsförebyggande åtgärder i den byggda miljön. Betänkandet har remitterats och bereds i Regeringskansliet på Enheten för samhällsplanering på Landsbygds- och infrastrukturdepartementet.

Arbetslivskriminalitet (SOU 2025:25)

Slutbetänkande av Delegationen mot arbetslivskriminalitet. Delegationen har bland annat haft i uppdrag att analysera specifika arbetslivskriminella upplägg och kopplingar till organiserad brottslighet i vissa näringsgrenar samt behandla ett urval av reglerade yrken där arbetslivskriminalitet bedöms medföra särskilt stora risker för samhället. I slutbetänkandet lyfts byggbranschen fram. Slutbetänkandet har remitterats och bereds i Regeringskansliet på Arbetsmarknadsdepartementet.

Etableringsboendelagen– ett nytt system för bosättning för vissa nyanlända (SOU 2025:35)

Utredningen har haft i uppdrag att föreslå ett nytt system för bosättning för vissa nyanlända. Syftet är att öka kommunernas inflytande över mottagandet av nyanlända och skapa goda förutsättningar för ett likvärdigt, enhetligt och flexibelt mottagande i kommunerna. På så sätt menar regeringen att integrationen av nyanlända kan fungera bättre. I betänkandet redovisar utredningen sina förslag. Betänkandet har remitterats och sista svarsdag är den 4 augusti 2025. Ärendet bereds i Regeringskansliet på enheten för integration och arbetet mot utanförskap (A/IU) på Arbetsmarknadsdepartementet.

Kvalificering till socialförsäkring och ekonomiskt bistånd för vissa grupper (SOU 2025:53)

Kommittén om kvalificering till socialförsäkring och ekonomiskt bistånd har sett över kvalificeringen till socialförsäkring och ekonomiskt bistånd och tagit ställning till på vilket sätt personer som kommer till Sverige som nyanlända och icke-medborgare som redan bor i Sverige ska kvalificera sig. Utredningen föreslår bland annat en modell för kvalificering till vissa av de bosättningsbaserade förmånerna i socialförsäkringen. Förslaget

innebär att en person ska ha varit bosatt i Sverige under minst fem år, under en femton-årsperiod, för att ha rätt till förmånerna. Bland de förmåner som utredningen haft i uppdrag att ge förslag kring ingår bostadsbidraget och bostadstillägget. Betänkandet har remitterats och sista dag att svara på remissen är den 15 augusti 2025. Betänkandet bereds i Regeringskansliet på Socialdepartementet.

Departementsserien (Ds)

Departementsserien (Ds) innehåller utredningar som utförs internt inom ett departement på Regeringskansliet. Regeringen kan alltså utreda en fråga inom Regeringskansliet. När så sker publiceras sedan slutsatser och förslag i Ds. Ibland publiceras utredningarna i promemoriaformat och ibland skrivs en Ds i form av ett utkast på en lagrådsremiss.

Förslag om höjt schablonavdrag vid uthyrning av bostäder och förenklad beskattning av vissa fastighetsrelaterade inkomster inför budgetpropositionen 2024 (Fi2023/01514)

I promemorian föreslås bland annat att schablonavdraget vid uthyrning av privatbostadsfastigheter, privatbostäder och hyreslägenheter höjs från 40 000 kronor till 50 000 kronor. Avdraget ska, liksom i dag, vara gemensamt för dels sådan uthyrning, dels försäljning av produkter från privatbostadsfastigheter och privatbostäder. Ärendet är delvis avslutat. Förslagen rörande förenklad beskattning av vissa fastighetsrelaterade inkomster finns i budgetpropositionen för 2024 (prop. 2023/24:1, volym 1b avsnitt 12.10). Förslaget om höjt schablonavdrag vid uthyrning av bostäder bereds alltså i Regeringskansliet på skatte- och tullavdelningen på Finansdepartementet (enheten för inkomstskatt och socialavgifter).

Ett register för alla bostadsrätter (utkast till lagrådsremiss)

I utkastet till lagrådsremiss föreslås att ett register för bostadsrätter inrättas. Enligt förslagen ska alla bostadsrätter registreras i ett register som hanteras av Lantmäteriet. I registret ska det bland annat finnas uppgifter om bostadsrättshavaren, bostadsrättsföreningen och pantsättningar. Utkastet till lagrådsremiss bereds i Regeringskansliet.

Delredovisning av Uppdrag att verka för ökat småhusbyggande genom en ny egnahemsrörelse (LI2024:C)

Den 2 maj 2024 tillsatte regeringen en så kallad bokstavsutredare som fick titeln Egnahemskommissionär med placering i Regeringskansliet och med uppdrag att verka för ökat småhusbyggande genom en ny egnahemsrörelse. Till Egnahemskommissionär utsågs Stefan Attefall. Egnahemskommissionären ska dels analysera och klarlägga orsakerna till småhusens låga andel av nyproduktionen av bostäder, dels aktivt arbeta för att de parter som bedöms ha möjlighet att bidra till ett ökat småhusbyggande gör det. Utredaren ska också verka för att nya trädgårdsstäder anläggs. Syftet är också att verka för en ny egnahemsrörelse och att långsiktigt öka småhusens andel av nyproduktion av bostäder. I denna delrapport redovisar Egnahemskommissionären tänkbara faktorer som begränsar småhusbyggandet. I delrapporten redovisas också tills nu genomförda aktiviteter i linje med uppdraget samt en plan för det fortsatta arbetet. Rapporten bereds i

Regeringskansliet på enheten för bostäder och byggande på Landsbygds- och infrastrukturdepartementet.

Delredovisning av Uppdrag att verka som samordnare för avyttring av statlig mark för bostadsbyggande (LI 2024:01047)

Den 22 mars 2024 tillsattes en samordnare i Regeringskansliet med uppdrag att verka för att genom avyttring av statlig mark få till stånd bostadsbyggande på statens fastigheter. Rapporten bereds i Regeringskansliet på enheten för samhällsplanering på Landsbygds- och infrastrukturdepartementet.

Rapport från ett skeende – Om bostäders betydelse för klimatomställning och återindustrialisering

Utredare Peter Larssons slutrapport för uppdraget att främja koordinering av insatser för hållbart samhällsbyggande i Norrbottens och Västerbottens län. Utredaren fick i juni 2023 i uppdrag att främja koordinering av statliga insatser som verkar möjliggörande för hållbart samhällsbyggande och snabb befolkningsutveckling i Norrbottens och Västerbottens län, i den samhällsomvandling som sker med anledning av större företagsetableringar och företagsexpansioner. Rapporten har redan nu bland annat lett till förslaget i VÄB 2025 om kapitaltillskott till Norrlandsfonden om 300 mnkr. Rapporten bereds vidare i Regeringskansliet på enheten för samhällsplanering på Landsbygds- och infrastrukturdepartementet.

Delrapport från utredare med uppdrag att främja koordinering av insatser för hållbart samhällsbyggande i Norrbottens och Västerbottens län (Fi 2022:A)

Den 29 juni 2023 tillsattes utredaren Peter Larsson med uppdrag att främja koordinering av statliga insatser som verkar möjliggörande för hållbart samhällsbyggande och snabb befolkningsutveckling i Norrbottens och Västerbottens län, i den samhällsomvandling som sker med anledning av större företagsetableringar och företagsexpansioner. Syftet med uppdraget är att underlätta för de kommuner som berörs av omställning kopplad till fossilfri produktion och elektrifiering att planera, bygga och förvalta hållbara och växande samhällen. Rapporten bereds i Regeringskansliet på enheten för bostäder och byggande på Landsbygds- och infrastrukturdepartementet.

Säkerhetsdeposition vid hyresavtal (Ds 2023:32)

Det är vanligt, särskilt vid uthyrning av egen bostad, att hyresvärden begär en säkerhet för att hyresavtalet ska fullgöras i form av en deposition motsvarande ett antal månadshyror. Meningen är att den ska kunna tas ut av hyresvärden när hyresgästen inte betalar hyra eller på grund av kontraktsbrott är skyldig att betala skadestånd. Några lagregler om sådan säkerhet finns inte, och rättsläget är delvis oklart. Enligt flera tidigare utredningar är en lagstiftning önskvärd, men något förslag har inte lagts fram. I promemorian föreslås en lagreglering som ska tillämpas vid uthyrning enligt lagen (2012:978) om uthyrning av egen bostad och vid upplåtelse i andra hand av en hyresbostad. Promemorian har remitterats och bereds i Regeringskansliet på Justitiedepartementet, enheten för fastighetsrätt och associationsrätt.

Promemoria Kravet på anmälan för komplementbostadshus och inredning av ytterligare en bostad i ett enbostadshus ska tas bort

I promemorian föreslås ändringar i plan- och byggförordningen (2011:338) som innebär att uppförande och tillbyggnad av ett komplementbostadshus, ändring av en komplementbyggnad till ett komplementbostadshus och inredning av ytterligare en bostad i ett enbostadshus inte ska kräva en särskild anmälan till byggnadsnämnden innan åtgärderna får vidtas. I promemorian beskrivs hur förslaget påverkar ett samtida genomförande av Bygglövsutredningens förslag. Förslaget föreslås träda i kraft samtidigt med de förslag som följer av Bygglövsutredningens förslag. Bygglövsutredningens förslag ligger på proplistan under våren. Promemorian bereds vidare inom Regeringskansliet på enheten för samhällsplanering på Landsbygds- och infrastrukturdepartementet.

Nationell fysisk planering (Ds 2023:28)

I uppdraget har ingått att identifiera hur staten på ett samordnat vis kan redogöra för sin uppfattning om hur mark och vatten på lång sikt bör användas på ett sätt som ger tydligare förutsättningar för en långsiktigt hållbar användning av mark och vatten samt en effektiv fysisk planering och prövning. Särskild hänsyn till totalförsvarets intresse har krävts mot bakgrund av det säkerhetspolitiska läget i Sveriges närområde. Utredaren har också haft att ta hänsyn till att renskötselrätten är grundlagsskyddad. Denna Ds bereds i Regeringskansliet, på enheten för samhällsplanering på Landsbygds- och infrastrukturdepartementet, men regeringen har genom politikens inriktning i utgiftsområde 18 vid flera tillfällen förmedlat sin intention att gå vidare med frågan.

Bilaga 2 – Riksdagsbeslut med påverkan på invandringen och landets demografiska utveckling

Nedan listas de förslag som tros, eller redan har haft, inverkan på invandringen till Sverige och i längden en påverkan på landets prognostiserade demografiska utveckling. Den prognostiserade demografiska utvecklingen ligger till grund för de flest byggbehovsberäkningar som görs, exempelvis Boverkets och Region Stockholms egna beräkningar. Till skillnad från födelsetalen har invandringen, vare sig den minskar eller ökar, en direkt inverkan på behovet av bostäder eftersom den som invandrar, till skillnad från en nyfödd, behöver en bostad omgående.

En ny ordning för asylsökandes boende (Betänkande 2024/25:SfU11)

Beslut: 2025-01-29

Asylsökande ska som huvudregel endast ha rätt till ekonomiskt bistånd om de uteslutande bor på det asylboende som de har tilldelats. Riksdagen sa ja till regeringens förslag.

De nya reglerna innebär att Migrationsverket får möjlighet att undersöka utrymmen på asylboendena i syfte att kontrollera att asylsökanden bor på den tilldelade boendeplatsen. Syftet är att säkerställa att de asylsökande inte lever i utanförskap eller ekonomisk och social utsatthet, och är en förutsättning för att asylprocessen och återvändandearbetet ska fungera effektivt.

Vidare ska en ansökan om uppehållstillstånd betraktas som återkallad för asylsökande som inte bor på ett asylboende och inte har underrättat Migrationsverket om sin bostadsadress. Dessutom införs en lagreglerad skyldighet för asylsökande att delta i samhällsintegration.

De nya reglerna börjar gälla den 1 mars 2025.

Anmälan av föreskrifter om tillfälligt skydd (Betänkande 2024/25:SfU8)

Beslut: 2024-12-11

Riksdagen har behandlat en skrivelse från regeringen om ändringar i en förordning. Ändringarna gäller personer som fått uppehållstillstånd enligt massflyktsdirektivet. De nya reglerna innebär att det för en sådan person inte längre ska kunna vara ett hinder för att få förlängt uppehållstillstånd att personen är folkbokförd i Sverige.

Riksdagen konstaterade att regeringen hanterat ändringarna enligt regelverket och lade skrivelsen till handlingarna, vilket innebär att ärendet avslutats.

Genomförande av det nya blåkortsdirektivet (Betänkande 2024/25:SfU6)

Beslut: 2024-11-28

Bättre möjligheter att attrahera och behålla högkvalificerade arbetstagare från tredjeland. Det är syftet med det nya blåkortsdirektivet från EU som innebär att Sverige och övriga medlemsländer ska införa nya regler om uppehålls- och arbetstillstånd för personer med högkvalificerade anställningar.

Riksdagen sade ja till regeringens förslag att bland annat sänka lönetröskeln för EU-blåkort. Riksdagen anser att den sänkta tröskeln gör det möjligt för Sverige att bevilja fler eftertraktade yrkesgrupper ett EU-blåkort. Dessutom sade riksdagen ja till förslagen som handlar om att utvidga tillämpningsområdet och att öka flexibiliteten i regelverket för EU-blåkort.

Lagändringarna börjar gälla den 1 januari 2025.

Förbättrade levnadsvillkor för utlänningar med tillfälligt skydd (Betänkande 2024/25:SfU5)

Beslut: 2024-10-02

Regeringen har föreslagit lagändringar som gäller personer som har beviljats uppehållstillstånd i Sverige med tillfälligt skydd. Riksdagen sa ja till ändringarna.

Lagändringarna innebär bland annat att den som har beviljats uppehållstillstånd med tillfälligt skydd ska kunna folkbokföras tidigare än vad nuvarande regler tillåter. Det medför i sin tur exempelvis att personen kan erbjudas samma hälso- och sjukvård och tandvård som övriga bosatta. Det innebär också möjligheter att få arbetsbaserad föräldrapenning på vissa nivåer och tillfällig föräldrapenning.

Personer som omfattas av den nya regleringen ska enligt förslaget inte ha rätt till bosättningsbaserade förmåner och inte ha rätt till insatser med stöd av lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS).

Upphållstillstånd med tillfälligt skydd är en form av uppehållstillstånd som möjliggörs av EU:s så kallade massflyktsdirektiv. Direktivet aktiverades för första gången i samband med Rysslands fullskaliga invasion av Ukraina 2022.

Lagändringarna börjar gälla den 1 november 2024.

Anmälan av föreskrifter om att ytterligare kategorier av fördrivna personer ska ges tillfälligt skydd (Betänkande 2023/24:SfU18)

Beslut: 2024-05-29

Regeringen har i en skrivelse informerat riksdagen om att den har ändrat i utlänningsförordningen. Ändringen innebär en utvidgning av den grupp personer som får ges uppehållstillstånd med tillfälligt skydd i Sverige, utöver dem som omfattas av Europeiska unionens råds beslut om att aktivera EU:s så kallade massflyktsdirektiv efter Rysslands militära invasion av Ukraina.

Utvidgningen innebär att ukrainska medborgare och vissa andra som lagligen befann sig i Sverige före den 22 december 2023 har rätt till uppehållstillstånd med tillfälligt skydd, med undantag för den som är dömd för ett brott som har ett maximistraff på minst två års fängelse i straffskalan.

Riksdagen beslutade att lägga regeringens skrivelse till handlingarna, det vill säga avsluta ärendet.

Tillfälliga förbud att transportera personer utan giltiga identitetshandlingar till Sverige (Betänkande 2023/24:JuU11)

Beslut: 2024-02-15

Regeringen ska kunna införa regler om tillfälliga förbud att transportera personer utan giltiga id-handlingar till Sverige från andra stater. Regeringen ska också kunna införa sanktionsavgifter för de transportföretag som bryter mot förbudet. Riksdagen sa ja till regeringens förslag.

Ett förbud ska få införas endast om det – på grund av händelser inom migrationsområdet – har uppstått en allvarlig fara för den allmänna ordningen eller den inre säkerheten i landet, och om reglerna behövs för att viktiga samhällsfunktioner lättare ska kunna fullgöra sina uppgifter.

Den nya lagen börjar gälla den 1 mars 2024.

Vissa ändringar i regelverket om säkerhetsärenden enligt utlänningslagen (Betänkande 2023/24:SfU8)

Beslut: 2024-01-31

Främlingspass – som i vissa fall kan utfärdas till den som inte har något pass och inte heller har någon möjlighet att få ett – ska kunna återkallas av säkerhetsskäl. Riksdagen sa ja till regeringens förslag.

Vidare ska uppehållstillstånd kunna återkallas om det kan antas att personen kommer att bedriva statsstyrkt företagsspioneri eller verksamhet med koppling till terrorism. Syftet är att förhindra hot mot Sveriges säkerhet.

Lagändringarna börjar gälla den 1 mars 2024.

Effektivare verktyg vid inre utlänningskontroll (Betänkande 2023/24:SfU6)

Beslut: 2023-11-22

Riksdagen sa ja till regeringens förslag att införa en möjlighet att kroppsvisitera en utlänning för att söka efter pass och andra identitetshandlingar och möjlighet att omhänderta sådana handlingar – vid en inre utlänningskontroll. Riksdagen sa också ja till förslaget att det ska förtydligas att en utlänning under vissa förutsättningar får tas med för utredning av hans eller hennes rätt att vistas i Sverige.

Lagändringarna börjar gälla den 1 januari 2024.

Vissa skärpta villkor för anhöriginvandring och begränsade möjligheter till uppehållstillstånd av humanitära skäl (Betänkande 2023/24:SfU5)

Beslut: 2023-11-08

Riksdagen sa ja regeringens förslag om ändringar i utlänningslagen. Lagändringarna innebär vissa skärpta villkor för anhöriginvandring och begränsade möjligheter till uppehållstillstånd av humanitära skäl.

Lagändringarna börjar gälla den 1 december 2023.

Anpassning av svensk rätt till EU:s nya system för reseuppgifter och resetillstånd (Betänkande 2022/23:SfU18)

Beslut: 2023-05-24

Riksdagen sa ja till regeringens förslag till lagändringar som behövs för att anpassa svensk rätt till EU:s nya system för reseuppgifter och resetillstånd. De bygger på en EU-förordning som gäller direkt som lag i Sverige. Lagändringarna ska börja gälla den dag som regeringen bestämmer.

Systemet syftar till att öka säkerheten inom Schengenområdet och är ett verktyg i det brottsbekämpande arbetet. Det innebär att tredjelandsmedborgare som inte behöver visum för kortare vistelser kommer att behöva ha resetillstånd för att få passera de yttre

gränserna till Schengenområdet. EU kommer att få bättre möjlighet att hindra tredjelandsmedborgare som är en säkerhetsrisk att de reser in och vistas i medlemsländerna. Risker för olaglig invandring eller en hög epidemirisk minskar också.

Ett höjt försörjningskrav för arbetskraftsinvandrare (Betänkande 2022/23:SfU9)

Beslut: 2022-11-30

En arbetskraftsinvandrare ska ha en god försörjning genom sin anställning för att få ett arbetstillstånd beviljat. Det har regeringen föreslagit och riksdagen sa ja till förslaget.

Syftet med ett höjt försörjningskrav är att stärka arbetskraftsinvandrares ställning på arbetsmarknaden och motverka konkurrens med låga löner.

Lagändringen börjar gälla den dag som regeringen bestämmer.

Anmälan av föreskrifter om att ytterligare kategorier av fördrivna personer ska ges tillfälligt skydd (Betänkande 2022/23:SfU6)

Beslut: 2022-11-23

Den förra regeringen har i en skrivelse underrättat riksdagen om att den har ändrat i utlänningsförordningen. Ändringen innebär att även vissa personer som kom till Sverige före Rysslands invasion av Ukraina den 24 februari 2022 ska omfattas av tillfälligt skydd i Sverige enligt reglerna i EU:s så kallade massflyktsdirektiv. Det gäller vissa utlänningar som reste in i Sverige under perioden 30 oktober 2021 till och med den 23 februari 2022 och som efter inresan har fortsatt att vistas här i landet.

Riksdagen lade regeringens skrivelse till handlingarna, det vill säga avslutade ärendet.

